

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СУБОТА
16 серпня
2003 року

№ 153 (3153)

Театр починається... зі стільців

Фото агентства «Прес-КП»

Для майстерні театрального мистецтва «Сузір'я» нинішнє літо — аж ніяк не «мертвий сезон». Аж у дні, коли працівники всіх київських творчих колективів відпочивають, тут кипить напружена робота. Річ у тім, що до свого 15-річчя майстерня одержала від будівельників і реставраторів дбайливо реконструйоване й оновлене приміщення театру-салону, і тепер в нього треба заново вдихнути життя, повернувши

ту дивовижну атмосферу теплого й задушевного спілкування, яка так приваблювала всіх відвідувачів «Сузір'я».

А яке спілкування без зручних стільців? Тож вони сьогодні — чи не головна робота художнього керівника майстерні народного артиста України Олексія Кужельного (на знімку). Тільки на відміну від героїв популярного роману, йому треба знайти їх значно більше, ніж дванадцять.

(Закінчення на 2-й стор.).

У НОМЕР

ЄЕП стає реальністю

Угода про створення Єдиного економічного простору (ЄЕП) між Білоруссю, Казахстаном, Росією й Україною може бути підписана 18 вересня. Про цю дату як про можливий термін підписання зазначеного документа вчора повідомив Президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв після зустрічі з учасниками сьомого засідання Групи високого рівня (ГВР), що відбулася в Астані.

На засіданні обговорювали хід реалізації попередніх протоколів, проекти

угоди, концепцій і комплексу заходів для формування ЄЕП, проект заяви президентів чотирьох країн, а також питання щодо проведення наступного засідання ГВР. Україну на засіданні представляв Перший віце-прем'єр-міністр, Міністр фінансів Микола Азаров. У засіданні також брали участь заступник Прем'єр-міністра Білорусі Андрій Коб'яков, заступник Голови уряду РФ Віктор Христенко і віце-прем'єр Казахстану Сауат Минбаєв.

ДО ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Від сходу до заходу прапор об'їде всю країну

24 серпня від східних до західних кордонів України провезуть Державний прапор. Ініціаторами акції виступили молоді представники «Нашої України» та Української народної партії в Луганську.

День народження держави учасники естафети зустрінуть на кордоні Луганської області о 5.40 ранку, спостерігаючи схід сонця. Після чого від-

правляться в бік Донецчини, де передадуть Державний прапор своїм ровесникам. Завершальним етапом стане Закарпатська область, де сонце ховається за горизонт о 19.20. Зустрічі проходять на межах областей, а загалом в акції задіяно 10 регіонів України, повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Іжакевич І.С.
(1864—1962 рр.)

Дударик
(1892 р.)

Лондонська
галерея

Хай зростає лік вашим звершенням

Сердечно вітаю вас із 2500-літнім ювілеєм міста. Ця історична дата дозволяє скласти данину поваги попередникам, осмислити сьогодення, отримати заряд енергії на нові звершення.

У долі Євпаторії багато складних і водночас яскравих сторінок історії, коріння якої сягає сивих глибин — поселень кіммерійців, таврів та скіфів, давнього грецького міста Керкінітіда та фортеці Гезльов. Ваша земля свято береже світлу пам'ять про героїзм захисників міста в часи Великої Вітчизняної війни, героїв

Євпаторійського десанту та тих, хто його відбудовував після руйнівних лихоліть.

Завдяки унікальним природно-кліматичним умовам Євпаторія отримала широке визнання й популярність першокласного кліматичного та бальнеологічного курорту, всесвітньо відомої дитячої здравниці. Приємно відзначити, що в минулому році ваше місто визнане переможцем кримського конкурсу «Місто найкращого благоустрою». Сучасна Євпаторія — це прекрасний рекреаційний центр історико-пізнавально-

го туризму, унікальний комплекс для вкладання інвестицій в інфраструктуру міста, промислові об'єкти. В цьому заслуга мешканців міста — працівників щирих, привітних, інтелігентних, законаних у рідний край.

Хай зростає лік вашим звершенням і здобуткам, що вливаються у всенародну справу будівництва нової України.

Бажаю всім євпаторійцям щастя, благополуччя, здоров'я й миру. Успіхів вам у добрих починаннях.

Голова Верховної Ради України
Володимир ЛИТВИН.

СОНЯЧНА ЄВПАТОРІЯ СВЯТКУЄ 2500-ЛІТТЯ

ЮВІЛЕЙ

Фото Сергія СВИТЛИЦЬКОГО.

Сьогодні з вранішнього освячення та підняття дзвону на Свято-Іллінський храм розпочалися урочистості з нагоди 25-вікового ювілею Євпаторії. Відлитий металургами Дніпропетровська 350-кілограмовий

дзвін з викарбуваним пам'ятним написом уперше після зруйнування дзвіниці і закриття церкви у 1959 році сповістить про її відродження.

(Закінчення на 2-й стор.).

ВРОЖАЙ-2003

Зібрати і зберегти

Великомасштабна операція «Урожай» податкової міліції півострова виявила порушників правил зберігання і переробки урожаю, які мають податковий борг. Цю заборгованість погасили за рахунок реалізації понад півтори тисячі тонн зерна і вилучення готівки на суму 870 тисяч гривень. Документальні перевірки принесли дорухування до бюджету понад мільйон гривень. Крім того, порушено 10 кримінальних справ щодо посадових осіб за завищення податкового кредиту і заниження податкових зобов'язань з ПДВ, за реалізацію зернових, що перебувають у податковій заставі, фальсифікацію документів податкової відповідальності, повідомляє наш

власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.

А власний кореспондент Олена ІВАШКО сповіщає, що трудівники Миколаївської області вже завершили косовицю ранніх зернових. Хліб зібрано на 417,5 тис. гектарів, що принесло 433,4 тис. тонн збіжжя. Середня врожайність — 10,4 центнера з гектара. Дещо вищу врожайність мають сільгосппідприємства Доманівського, Первомайського та Миколаївського районів, котрі зібрали по 12—14 центнерів з гектара. Нині землероби живуть турботою про наступний урожай. Для цього потрібно насамперед зорати 840 тис. гектарів угідь.

Засуджено за побори на ремонт... військомату

Більш як 300 доларів отримав від двох громадян військомком Василівського району майор Юрій Устименко, змінивши дані про стан здоров'я в документах. Нещодавно військовий місцевий суд Запорізького гарнізону визнав Устименка винним у зловживанні службовим становищем. Колишнього військового комісара засуджено до 2,5 року позбавлення волі. Від суворішого покарання за хабар майора врятувало те, що всі отримані гроші він спрямував не на власні потреби, а... на ремонт установи.

Комісаріат досі винен за будматеріали майже 400 гривень. Колишній керівник райвійськомату стверджує, що командування не раз вимагало впорядкувати службові кабінети, проте грошей на це не виділяло. Ось чому, мовляв, і взяв від двох громадян «спонсорську допомогу», повідомляє наш власний кореспондент Олександр АБЛІЦОВ.

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

Фем п-у-у-чить,
нехай це вас не мучить!

3

Посилали
від Понтія до Пілата...

5

Курінь

8

Сонячна Євпаторія святкує 2500–ліття

(Початок на 1-й стор.).

Торжества продовжить урочиста церемонія відкриття пам'ятника Тарасу Шевченку, на яку запрошено керівників держави, депутатів, відомих поетів та інших іменитих гостей. Біля створеного євпаторійським скульптором Олексієм Шмаковим пам'ятника національному Пророку відбудеться покладання квітів; тут же виступатимуть творчі колективи з усіх регіонів Криму, запрошено хор з Оренбурга.

Надвечір мешканці та гості міста-ювіляра стануть учасниками грандіозної вистави, що триватиме допізна на театральній площі. Цього ж дня відкриють меморіальну стіну, біломармурові щити якої вмістили найголовніші етапи багатовікової історії Керкінідиди-Гезлева-Євпаторії, рельєфи історичних діячів,

котрі зробили значний внесок у розвиток одного з найдревніших міст планети.

Гала-концерт на оновленому стадіоні Палацу спорту буде фіналом тривалого і розмаїтого свята на честь міста-патріарха. Після цього Євпаторія не лише офіційно зможе приєднатися до найдревніших кримських міст, що існують понад 2,5 тисячі років, — Керчі, Херсонеса, Феодосії — а й дорівняється за віком до вічного міста Риму.

Євпаторіїці доклали чимало зусиль, щоб оновити та прикрасити рідне місто до визначної події. Та найбільше, здається, постаралися, щоб найкраще підготувати до цьогорічного сезону оздоровничі унікального дитячого курорту — одного з найбільших у Європі й найбільшого на теренах СНД. Саме тому, мабуть, нинішній ювіляр най-

затребуваніший у Криму. З перших днів серпня в 65 оздоровниць міста-курорта відпочиває і лікується майже 35 тисяч дітей і батьків. Окрім них, поправляють своє здоров'я ще понад п'ятдесят тисяч «дикунів», що значно більше, ніж у визнаній курортній столиці Криму — Ялті, яка сьогодні, до речі, відзначає День міста.

Нинішній сезон показує, що репутація курортної Євпаторії зростає. Упевненості додає і те, що днями отримано від Кабміну України довгострокову державну програму її розвитку на 2004—2010 роки, де передбачено 150 млн. грн. Кошти підуть на подальший розвиток інфраструктури міста. Тож сподіватимемось, що після цього дитячі санаторно-курортні заклади відповідатимуть кращим європейським стандартам, а отже, матимуть

цілорічне завантаження.

Однак Євпаторії і нині є чим приваблювати тих, хто хоче поправити здоров'я. Кваліфіковані спеціалісти, застосовуючи сучасне лікувально-діагностичне устаткування, допоможуть їм позбутися багатьох хвороб, серед яких чимало й таких, що більше ніде в Європі не виліковуються. Зпоміж багатьох його козирних карт — 20 кілометрів безпечних для купання дітей ніжно-піщаних пляжів, 280 сонячних днів на рік. Саме тому фахівці прирівнюють євпаторійське узбережжя до курортів півдня Італії і Франції. Отож місто-ювіляр з численними санаторіями, пансіонатами і оздоровчими таборами, з працюючими людьми сьогодні святкує свій 2500-й рік.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ПІДПРИЄМНИЦТВО

Виграють у часі

Тепер удвічі швидше, ніж раніше, оформлятимуть свою діяльність підприємці Вінниці. Таку можливість їм надає єдиний реєстраційний офіс, створений міськвиконкомом.

У новій організації, розташованій на першому поверсі міськвиконкому, знаходяться представники майже усіх установ, причетних до реєстрації. За словами міського голови Олександра Домбровського, ініціатора створення нової структури, підприємцям більше не треба оббивати пороги кабінетів чиновників. Отже, послабитися й корупційний тиск. Але найбільший вигаш — у часі. Процедура реєстрації скоротиться вдвічі.

У новому закладі також діє консультативний центр. Виділено робоче місце для спеціаліста міського управління архітектури і містобудування. Ведуться переговори про присутність в офісі представників дозвільної системи УМВС. Якщо це станеться, підприємці зможуть отримувати в одному місці всі документи, крім банківського рахунку...

Віктор СКРИПНИК.

Фото Вадима ЛІСЮГО (Українофрми).

Світлофори вимкнено.

Ліфти стоять. Армагеддон?

На території США та Канади сталася катастрофа, якої ці країни ще не знали. 9 тисяч 300 квадратних миль в одну мить було знеструмлено. 15 мільйонів американців та канадців від Детройта до Оттави опинилися в 19 столітті.

Нью-йоркське метро. Темрява та задуха. Більш як 100 тис. чоловік стали бранцями підземелля. Світлофори вимкнено. 40 тисяч поліцейських міст намагаються впоратися з пробками на вулицях Нью-Йорка. Усіх поліцейських Оттави викликано на роботу. Ходять чутки (які, на щастя, не підтверджуються) про випадки мародерства. Всі аеропорти закриті. Кондиціонери не працюють. Стовпчик термометра вже давно минув 30-градусну позначку. І, нарешті, зникла вода у кранах... Армагеддон? Теракт?

Співробітники ФБР заявили, що відключення електроенергії сталося в результаті звичайної аварії на ділянці енергомережі Ніагара—Мохок (Канада). Протягом 3 хвилин відключилася 21 електростанція на території двох країн. На незнеструмленій території Канади і Штатів люди прилипили до телевізорів, щоб почути, що енергетична інфраструктура країн уже давно потребує серйозного ремонту та істотних капіталовкладень...

За останньою інформацією, зараз електропостачання поступово відновлюється. Обіцяно, що новий робочий день американці та канадці розпочнуть знову в 21 столітті. Як повідомили «ГУ» з українського посольства в Канаді, у нашій амбасаді струм увімкнули о 23.40 за місцевим часом, тобто через 7 годин. А вже о 3 годині ночі Оттава сяяла вогнями, як завжди. Хоча посольство Канади в Україні, коли верстався номер, ще не мало електронного зв'язку зі своїм МЗС. Останнє повідомлення надійшло за три хвилини після відключення. У посольстві США в Україні також стежили за ходом подій за CNN. З нашим представництвом при ООН у Нью-Йорку зв'язку не було.

Наталія ФІЛІПЧУК.

Ставити крапку не можна

Міністерство закордонних справ України вважає, що розслідування загибелі в Багдаді громадянина України, співробітника інформаційного агентства Рейтер Тараса Процюка має бути продовжене з метою одержання конкретніших результатів. «На зроблених американською стороною висновках не можна ставити крапку, оскільки йдеться про моральну і правову відповідальність, яку повинні нести винні у загибелі Тараса Процюка», — заявив начальник прес-служби МЗС Маркіян Лубківський. В українському зовнішньополітичному відомстві вважають, що навіть за воєнних умов кожен має персонально відповідати за наслідки своїх дій, тим паче коли йдеться про життя людини як найбільшу цінність.

Театр починається зі... стільців

(Початок на 1-й стор.).

І не випадкових, а витриманих у стилі модерн, та ще й з обивкою, яка гармоніювала б із вишуканим інтер'єром історичного приміщення. «Не впишеться» в нього і звичайна барна стійка. Треба знайти якийсь старовинний буфет, біля якого природний вигляд матимуть дами у вечірніх сукнях та джентльмени у фраках. Адже мріє господар театру-салону також про бали, на які залюбки приходили б кияни і гості міста.

Та за всіма господарськими турботами не забувають у «Сузір'ї» про творчість. У підвальному приміщенні, де розміщено крихітний зал із мікросценою, йдуть репетиції вистав, які буде показано в наступному сезоні. Мають поповнити репертуар спектаклі про Едіт Піаф, про Марину Цветаєву і Бориса Пастернака та інші.

Євген ЧЕКАЛІН (агентство «Прес-КІТ»).

ВІСТІ З ЧЕРКАЩИНИ

Доці йдуть, борги ростуть

Зарплату, нижчу за встановлений мінімальний рівень у 185 гривень, одержують нині на кожному четвертому підприємстві регіону. За перше півріччя цього року борги вдалося зменшити в дев'яти районах. Зате в одинадцяти вони зросли. «Лидирує» обласний центр, де сума «віртуальних» зарплат сягнула майже 20 мільйонів гривень. Загалом працівникам промисловості та сільського господарства не виплачено понад 43 мільйони гривень. Окрім цього, в області ліквідовано 160 підприємств, заборгованість яких не передано правонаступникам.

Відпочиваючи, стали волонтерами

Обласна організація Товариства Червоного Хреста десять років опікується дитячим санаторієм «Руська Поляна», розташованим під Черкасами. Цього року тут готували волонтерів у царині міжнародного гуманітарного права. Школярі вивчили теорію предмета, історію і напрями роботи Червоного Хреста, навчилися надавати першу невідкладну допомогу, доглядати за літніми.

Знайшли рецидивіста в шафі

Черкаські міліціонери затримали злочинця, який скоїв розбійний напад на двох заготівельників м'яса з Київської області. Сталось це в Чорнобаївському районі. З вогнепальним пораненням і кількома колотими ранами водієві вдалося втекти. Його товариш від отриманих поранень помер. Після чергового злочину рецидивіст переховувався в шафі на балконі однієї з квартир обласного центру.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Сумна статистика

Рівненська область. П'ятеро пасажирів отримали тілесні ушкодження під час ДТП, яка сталася на перехресті автодоріг Дубровиця—Володимирець—Сухополя. Водій автобуса «КАВЗ»-685 Василь Р. знехтував Правилами дорожнього руху, як наслідок — зіткнення з автомобілем «Опель Вектра».

Водій легковика та четверо пасажирів автобуса потрапили до травматологічного відділення лікарні. Загалом до Дубровицького районного медичного закладу по допомогу лікарів звернулося 13 осіб. На щастя, цього разу обійшлося без фатальних наслідків.

Останнім часом значно збільшилася кількість автопригод, винуватці яких — водії. Їхня недисциплінованість, нехтування Правилами дорожнього руху призводять до травмування та загибелі людей. Сумна статистика свідчить, що за першу декаду липня на автошляхах нашої держави загинуло понад 140 осіб і майже 1300 дістали травми та каліцтва.

Департамент ДАІ МВС України.

Фото Олександра СЕРГОГО (Українофрми).

ФОТОФАКТ

Понад сто книготорговельних і поліграфічних фірм України та зарубіжжя представлено на традиційній восьмій міжнародній книжковій виставці «Зелена хвиля-2003» в Одесі.

На знімку: письменник-сатирик Михайло Жванецький та одеський журналіст Євген Голубовський переглядають свіжий номер газети «Всесвітні одеські новини».

Фем п–у–у–чить, нехай це вас не мучить!

Кілька років тому журналістів возили на завод залізобетонних конструкцій подивитися на те, як вправно і швидко «випікається» тротуарна плитка. Через фасонний вигляд і конструктивні особливості її й плиткою не йменували: вона дістала назву фігурних елементів мощення, просто кажучи — фемів. І замостили нею геть увесь центр столиці і

прилеглі до нього дороги... Але дуже скоро з'ясувалося, що не не скрізь вона лягла, як на душу. На Софійському майдані деінде почала здиматися і випиратися, лякаючи перехожих і зупиняючи транспорт.

Найбільш зрозуміле пояснення цьому феномену дали на одному із заводів залізобетонних конструкцій: «Фем пу-у-у-

чить. Нехай це вас не мучить». Ми подякували за поетичний образ, уявивши, в яку копійчку платникам податків обходиться перекладання скоцюрблених ділянок шляхів. І яких нервів коштує автолюбителям і пішоходам сам процес виправлення чиеїс халтури посеред білого дня.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

«Озеленимо» Карпати інвестиціями?

СПІВПРАЦЯ

Нещодавно на теренах Прикарпаття проходило засідання Міжнародного трейд-клубу. Ця громадська організація діє вже понад десять років і прагне надати закордонним дипломатам якомога ширшу інформацію про економічну ситуацію й особливості України, зацікавити торгових радників та аташе потенційними можливостями країни і з їхньою допомогою залучати в Україну іноземні інвестиції.

У регіоні побувало понад 40 представників посольств 20 країн світу та зарубіжних компаній. Спеціально для них прикарпатці організували інвестиційний ярмарок, на якому свої потреби і можливості репрезентували всі райони й міста області. Після вивчення «асортименту» пропозицій та переговорів було досягнуто домовленостей про співпрацю щодо реалізації цілої низки інвестиційних проєктів регіону.

— Зокрема, обговорено питання про відновлення роботи Болехівського солеварного заводу, розроблення родовищ та розливу мінеральної води у Глумацькому районі, оновлення технологічного обладнання в акціонерних товариствах «Калуський молокозавод» та «Калуський харчовик», — розповідає начальник головного управління зовнішніх зв'язків, туризму і торгівлі облдержадміністрації Мирослав Блащук. — Із чеськими та

українськими фірмами підписано протоколи намірів щодо реалізації спільних проєктів з переробки біомаси, а також угоду про інвестиційне забезпечення проєкту з переробки дикоростучих плодів, ягід та грибів.

Зацікавилися іноземні фірми й комерційними пропозиціями підприємств області. Йдеться про можливість поставок виробів з дерева до Нідерландів та Німеччини, продукції народних промислів до Іспанії та Фінляндії, гардинних виробів до Польщі. Питання поставок продукції машинобудування обговорено з представниками Росії, Болгарії та Китаю. Досягнуто також домовленостей про співпрацю в питаннях сертифікації продукції підприємств Прикарпаття, обміну та поширення

інформації тощо.

Та найбільше гостей зацікавили, звичайно, туристичні можливості регіону, які видаються їм дуже привабливими. Тут теж є досить обнадійливі начерки на майбутнє. Приміром, з представниками Польщі й Естонії домовлено підписати угоду про будівництво туристичних кемпінгів у Верховинському районі.

Яремчанськими проєктами зацікавилися представники посольств Великої Британії, Росії, Естонії, Польщі. Є інтерес і до будівництва об'єктів туристичної інфраструктури в парку «Скелі Довбуша» на Болехівщині.

Тепер на Прикарпатті чекають десанту іноземних підприємців.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківськ.

КІНО

Гран–прі — за «Бідним Павлом»

Головний приз міжнародного фестивалю продюсерського кіно Росії та України, який завершився в Ялті, здобув російсько-український проєкт «Бідний, бідний Павло». Кінострічка, присвячена 300-річчю Петербурга, розповідає про долю російського імператора Павла I, в ролі якого знявся відомий російський актор Віктор Сухо-руков. Спеціальні призи фестивалю одержали продюсери Микола Машенко за фільм «Богдан-Зиновій Хмельницький» і Світлана Дружиніна за фільм «Друга наречена імператора».

За умовами конкурсу, продюсер картини-переможниці одержить підтримку міністерств культури Росії і України для виробництва нового фільму, повідомляє ІТАР-ТАРС. Загалом на фестивалі було показано понад двадцять фільмів, одинадцять з них — у конкурсній програмі. Вони демонструвалися шодня на спеціальних екранах, установлених на п'яти майданчиках Ялти. Переможців фестивалю визначили більш як три тисячі глядачів котрі подивилися конкурсні картини.

Сквер повернуть князю

На порожній постамент у сквері імені Карла Маркса повернеться його пер-всний володар — засновник Херсона світліший князь Григорій Потьомкін. Рішення про відновлення історичного місця обласного центру ухвалили на сесії депутати Херсонської міськради.

Скульптуру триметрової висоти виготовлять з бронзи за старими фотографіями колишнього пам'ятника, спроектованого відомим скульптором Іваном Мартасом, автором «Мініна й Пожарського» в Москві, Дюка Рішельє в Одесі. Ім'я Потьомкіна буде повернуто і скверу, котрий набуде колишнього вигляду. Тут з'являться ліхтарі та осло-ни зразка позаминулого століття, чавунна огорожа, буде відновлено ті самі зелені насадження.

Відкриття пам'ятника відбудеться наприкінці вересня — у день святкування 225-ліття від дня заснування Херсона. У зв'язку з підготовкою до ювілею у сквері побував під час недавнього візиту Міністр культури Юрій Богущийкий.

Алла БРУСИЛОВА.

На фото: такий вигляд матиме князь Потьомкін.

Урожай на дітей

У Жовтневій центральній районній лікарні з початку року зареєстровано чотири випадки народження двійнят. Днями щасливою матір'ю стала 24-річна жителька Корабельного району. Малюки, за словами медиків, народилися здоровими і добре розвиваються. Породіла разом з дити-ми перебуває під контролем медпрацівників удома. Можливо, в цьому році перекриється минулорічний рекорд, коли в лікарні народилося шестеро двійнят. А от трійні не народжувалися вже одинадцять років.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

ТЕНДЕНЦІЇ

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

Пісня робить людей Людьми

16 серпня — 70-й день народження народного артиста України професора Анатолія Авдієвського

Анатолій Тимофійович Авдієвський — постать, можна сказати, культова. 45 років він стоїть на чолі могутнього флагамена нашої пісні — Українського народного хору імені Григорія Верьовки. Чи не весь світ він об'їздив із цим славетним колективом і змусив людей, що мешкають у найвіддаленіших куточках земної кулі, полюбити мелодії нашої землі. Як радів він, коли одного разу в Бразилії почув «Щедрика» Леонтовича, якого місцеві жителі вважають своєю національною гордістю. Не обурився він тоді за те, що хтось присвоїв наше, а навпаки розчулився: бачите, мовляв, і тут українська пісня стала рідною! За радянських часів не раз конфліктував з владою. І як легендарний Орфей, який приборкував своїм співом духів підземного царства, Авдієвський не так словом, як силою мистецтва свого хору переконував партійних діячів і перетягував на свій бік. Анатолій Тимофійович не тільки видатний диригент, він пише власні твори для свого улюбленого колективу, викладає, частенько очолює журі різних хороших конкурсів, головує на вузів-

ських іспитах. Бо авторитет його в галузі хорового виконавства незаперечний. Дуже зайнята людина, він неохоче погоджується на інтерв'ю. Але кілька років тому мені таки вдалося умовити його прийти на Національне радіо. Фрагменти нашої бесіди пропоную читачам.

— У кожної людини свій шлях у житті. Якими стежками ви прийшли до хору імені Верьовки?

— Любов до пісні я перейняв від батьків. Батько знав безліч пісень: часто співав їх і плавав. Цей феномен — могутній чоловік плаче, коли співає, — вражав мене. Я народився на Кіровоградщині. Після голодомору 33-го року село наше вимерло. Батько шукав притулку для сім'ї, і ми виїхали на Одещину.

(Закінчення на 5-й стор.).

АНОМАЛІЇ

На пошуки сніжної людини

Цього тижня група японських альпіністів вирушила до непальських Гімалаїв. Як передає Рейтер, 14 альпіністів, оснашених останніми досягненнями техніки, зокрема інфрачервоними відеокамерами, планують відшукати в Гімалаях сліди снігової людини, знайти її та довести всьому світові, що йєті все-таки існує.

Керівник експедиції Йошитеру Такахаші стверджує, що бачив відбитки ніг йєті на вершинах гори Дхаулагірі в 1970 та 1990 роках. «Ці сліди були дуже схожі на людські, — сказав 60-річний Такахаші. — Впевнений, вони не належали ведмедеві або іншому відомому звірові. Якщо ми зустрінемо йєті, то я потисну йому руку і сфотографую. Ми не хочемо ловити снігову людину. Ми лише хочемо довести, що вона є».

Експедиція триватиме шість тижнів. Йєті шукатимуть на схилах гори Дхаулагірі. Згідно з непальськими легендами, мавпоподібна істота живе в крижаних печерах саме цієї гори.

Перші легенди про йєті принесли до Європи альпіністи, які здійснювали сходження на Еверест у 20-ті роки минулого століття. Тоді місцеві провідники — шерпи — розповідали легенди про страшну волохату істоту, котра живе в горах. На його пошуки з 1950 року вирушило кілька десятків експедицій, але жодній не вдалося знайти переконливих доказів існування снігової людини.

30 червня в лісах Китаю знову бачили мавпоподібну істоту. Про це навіть повідомило китайське державне інформгентство «Сінхуа». Шестеро осіб запевняли, що зустрілися зі сніговою людиною в Національному парку Шеннонґдія в китайській провінції Хубей. Одним з очевидців став місцевий репортер Тзянг Жєнґмін. Він повертався з відрядження. Коли автомобіль, в якому було ще кілька людей, виїхав на гірську дорогу, з'явилася ЦЕ. Журналіст розповів, що «мавпоподібна істота» швидко пересувалася вздовж дороги, і коли авто доїхало до кінця повороту, тварина зникла. За його словами, пасажирів вибігли з машини і знайшли на землі кілька відбитків слідів завдовжки 30 сантиметрів та щойно зламаних в лісі обабіч дороги гілки.

Нині свідчення очевидців вивчають. Вже не один раз місцеві мешканці повідомляли, що бачили в цьому районі дивну істоту. Люди, які зіткнулися із загадковим створінням, стверджують, що це була міфічна «мавпоподібна тварина» сіруватого кольору з довгим чорним волоссям до плечей. Зріст його становив 1,65 метра.

У 1980—1990 роках китайська влада організувала кілька наукових експедицій для пошуку невідомої тварини, але вони закінчилися нічим. Однак деякий час потому археологи знайшли в національному парку кілька сотень скам'янілих зубів велетенських мавп. Після цієї знахідки виникла теорія, що ця загадкова снігова людина може бути нащадком тих приматів.

Повідомлення про зустрічі з невідомими людиноподібними істотами сьогодні не рідкість. Свідoctва їхнього існування мають вельми широку географію. Загадкові сусіди живуть практично всюди — від Аляски до Австралії.

Підтвердження того — численні історії про північноамериканських саскуче та біфуті, екваторських ширу, бразильських мапінгуарі, гондураских двєнді, азійських алмаси, китайських маорєнів, індонезійських бататутів, малайських

орангпендеків, усіляких африканських диких людей, якутських чучунаа, карпатських «чугайстрів» і, звісно, про найвідоміших — гімалайських йєті.

Найрозповсюдженіша сьогодні теорія вважає реліктових гомінідів залишками популяцій поширених колись близьких до людини видів приматів з роду Гомо (ми з вами згідно із сучасною класифікацією належимо до виду Гомо сапієнс). У розповідях очевидців спостерігаються істотні розбіжності стосовно розмірів, величини волоссяного покриття і звичок «диких людей», що, на думку деяких авторів, саме засвідчує їхню належність до різних видів. Від австралопітека зростом майже метр — до величезного неандертальця.

Про останній, нащадком якого і вважають йєті, розповідають дуже цікаві речі. Якщо людина досягла свого сьогодишнього рівня за рахунок інтенсивного розвитку мозку і зміни довкілля відповідно до своїх потреб, то неандерталець еволюціонував унаслідок розвитку задніх відділів мозку і пристосування до умов навколишнього середовища. У зв'язку з цим найпалкіші прихильники теорії наділяють йєті розвиненими екстрасенсорними здібностями. В його арсеналі нібито є такі унікальні навички, як викривлення просторових параметрів навколишнього середовища (завдяки чому він може раптово зникати, а також миттєво телепортуватися на відстань до 30 метрів), часткове подолання сил гравітації (що дає йому змогу кількома стрибками подолати прямовисний гірський схил), а також уміння одним поглядом паралізувати супротивника, що відзначали майже всі, хто бачив його. Але такі факти, на жаль, не підтверджуються нічим, крім заяв очевидців.

З другого боку, і в наслідувачів офіційної науки чимало аргументів на захист реальності існування наших «двоюрідних братів». Можливість їхнього існування підтверджують сучасні дослідженнями в галузі генетики, біології, екології та математичної статистики. За великим рахунком, більшість сучасних теорій ніяк не суперечить основоположним принципам сучасної науки. Справа за малим — науковцям не вистає матеріальних підтверджень існування йєті і його побратимів. На сьогодні найпереконливіший аргумент — численні фотознімки і зліпки слідів. Кожна експедиція має реальний шанс дійти слідами до того, хто їх залишив. Якщо нинішня буде вдала, матимемо реальний знімок рукописання людини та її родича, котрий з якихось своїх резонів цієї зустрічі уникає.

Поки що замість цього ми пропонуємо вашій увазі одну з найякісніших, але, на думку експертів, усе-таки підробок зображення «снігової людини».

Марта ЦИНОВСЬКА,
Олег ДЕНИСОВ.

Я спитала у Табачника, чи Культурна революція?

5 серпня всі газети, а «Голос України» ще 2-го («Гмиря — світова величина. А ми ж бо!..»), розповіли про те, як оскардилося Мінкультури, а з ним і уряд, практично зірвавши заходи, намічені до 100-річного ювілею Бориса Гмирі. Майже по всіх телеканалах пройшли уїдливі репортажі про свідому байдужість чиновників до спадщини великого земляка.

А 6 серпня, з'ясовується, уряд затвердив Державну програму на період до 2007 року. А спонукав до цього указ Президента України від 19 лютого 2002 року — оголосити 2003-й Роком культури.

Отож, коли на 8 серпня журналіста «Голосу України» запросили до Кабміну на зустріч з гуманітарним віце-прем'єром Дмитром Табачником, жевріла надія: раптом усе-таки Україна зможе гідно показати себе з іменем Бориса Гмирі бодай уже після ювілейної дати...

З'ясувалося, Дмитро Володимирович просто захотів прокоментувати саму Державну програму розвитку культури до 2007 року. Надія, проте, не полишала. І чесно скажу, якби не вона, не нудилася б я у приймальні, навіть віце-прем'єра, 45 хвилин. Пресу — а це «Урядовий кур'єр», «Голос України» і телевізійників — ТРК «Київ» і УТ-1, запрошували на 15-ту годину. УТ пішло — готувати в ефір попередній сюжет про те, як американський Корпус миру ґрунтовно спілкувався з гуманітарним віце-прем'єром, «Київ», як і газетярі, випробовував себе на витримку.

Столичним телерепортерам вистачило кількох хвилин, щоб Дмитро Володимирович виклав свій короткий коментар, який, за його ж словами, могла зробити і прес-секретар Маша. Проте він-таки сказав для камери, яка, кажуть, записала його слова. А ось журналістські диктофони в кабінеті віце-прем'єра просто вирубилися: Дмитро Володимирович говорив так тихо, що наша диво-техніка не може вловити жодного звуку і зупиняється. До речі, Маша, прес-секретар, також скаржиться, мовляв, записати пана Табачника мало кому вдається...

Хіба що спеціальними «піддиванними диктофонами», пожартували ми. А може, щоб «піддиванні» не брали, якісь хитрощі є у високому кабінеті? Не знаю, але факт залишається фактом: техніка вирублюється.

Усе-таки головні думки ми з колегою вловили і випробуванням способом, як старанні учениці, записали ручками до блокнотів. Отже, двічі, а то й тричі в коментарі Дмитра Володимировича пролунало слово «вперше». З приводу того, що прийняту державну програму підкріплено серйозними фінансовими коштами. На чотири роки — 2004—2007 — передбачено виділити з державного бюджету 470 мільйонів 74,3 тисячі гривень. Місцеві на виконання програми мають спрямувати 288,5 тисячі гривень. А також «вперше» стосується розвитку «матеріальної бази, правового та організаційного забезпечення, проведення наукових досліджень». Утім, найкращою ілюстрацією сказаного можуть бути тільки назви самих заходів і суми, передбачені на них. Дякувати Маші, дала нам по примірнику Постанови Кабміну, щоб ми цифри не переплутали.

На французькому телебаченні заборонено рекламувати кінофільми, книги і супермаркети. Парадоксально, але в цьому обмеженні закладено глибокий зміст. Так держава створює умови для розвитку преси. Адже в іншому разі телебачення з його мільйонною аудиторією відтягло б на себе найбільших рекламодавців, а друковані видання опинилися б на межі банкрутства. Є й інша причина заборони. «Тринадцять секунд реклами на телебаченні коштують шалені гроші, — каже Ізабель Маріані, голова управління комунікацій Вищої ради з питань телебачення і радіо. — Жоден французький продюсер не в змозі собі це дозволити, тоді як велетенським американським кінокорпораціям реклама доступна».

Торгувати радіочастотами — все одно, що продавати Версальський палац

Завдяки цілій системі пільг і прав французький кінематограф є європейським лідером. Щороку в країні знімається близько 190 фільмів. Кожна телекомпанія зобов'язана дотримуватися квот на демонстрацію вітчизняних і зарубіжних картин. А кожна радіостанція — витримувати баланс між французькою і нефранцузькою музикою. Канал, розрахований на молодіжну аудиторію, має транслювати 35 відсотків вітчизняних пісень, для людей старшого віку цей відсоток вищий. Так в епоху глобалізації країна намагається зберегти національну ідентичність, самобутність.

У Франції державні і недержавні мовники підкоряються встановленим правилам. Ну, із державними зрозуміло. А недержавні хіба не ставлять на перше місце економічну вигоду? Адже придбати «мішок» поганеньких серіалів дешевше, ніж купити права на показ якісної вітчизняної картини. Однак правила для всіх однакові. І приватні, і державні компанії отримують частоти для мовлення безкоштовно.

«Частоти — це національне надбання, як могила Наполеона чи Вер-

сальський палац, — стверджує Ізабель Маріані. — Їх неможливо продати». Отримуючи ліцензію на мовлення, компанія бере на себе певні зобов'язання, серед яких — квоти французьких і європейських творів, охорона французької мови, захист інтересів неповнолітніх тощо. До порушників застосовуються фінансові санкції, причому дуже відчутні. У раді з питань телебачення і радіо пригадують випадок, коли 1993 року за недотримання квот один приватний канал оштрафували на 30 мільйонів франків (близько 6 мільйонів доларів).

«Софт» із прононсом

Комп'ютер у паризькому готелі, звідки я відправляла електронні листи в Україну, виявився справжнім «патріотом». Не тому, що версії встановлених програм були суцільно франкомовні. Блукаючи нетрями меню, не побачивши звичних і, здавалося б, таких інтернаціональних слів, як «комп'ютер» і «e-mail» (електронна пошта тобто). Ці поняття французькою звучать як «ordinateur» та «courrier». Програмне забезпечення, яке на жаргоні наших комп'ютерників називається англійським словом «софт», — це «logiciel», «органайзер» — «agenda électronique», хакер — «fouineur». Загалом, неанглійські варіанти існують для багатьох комп'ютерних термінів, зокрема таких, як «драй-

Тримайся, культуро, кишеню ширше! або Виріж і збережи

Отже (обчислення у тисячах гривень). Завершення будівництва творчо-виробничого корпусу Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка — 4500. Завершення реконструкції під'їзної дороги до Шевченківського національного заповідника в Каневі — 600. Будівництво газопроводу і котельні в Шевченківському національному заповіднику в Каневі — 500. Завершення реконструкції спорудження комплексу «Національний художній музей України» по вул. Інститутській, 3, в Києві — 140000.

Відбудова історико-культурного комплексу «Запорізька січ» у Національному заповіднику «Хортиця» в Запоріжжі — 7500. Будівництво архівосховища для рукописного фонду Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка, що налічує понад 100 тисяч одиниць зберігання, — 25000.

На капітальний ремонт і реставрацію плановано спрямувати: — споруд національних театрів — 40000; — державних цирків — 14000; — Національного будинку органної і камерної музики — 15000; — національних музеїв — 25150; — бібліотек — 17057; — установ освіти та науки — 29386; — заповідників «Хортиця», «Кам'янець», «Чернігів стародавній», «Херсонес Таврійський» — 45000.

А ще Дмитро Табачник сказав, що Музей історії Києва, питання вирішено, буде в Українському домі, а Верховному Суду, що претендує на це приміщення, підшукують інше, бо пенітенціарні установи не можуть розміщуватися в будинках-пам'ятках історії і культури. Опіку над Художнім музеєм на Інститутській, Музеєм історії Києва, дав зрозуміти Дмитро Табачник, вважає за свій обов'язок на нинішній посаді.

Самому Гмирі начебто байдуже

А от реакції віце-прем'єра на зрив ювілею Бориса Гмирі все не було. І тому я запитала його прямо: чи читав він «Голос України» від 2 серпня, і чому все-таки не виконано затверджені заздалегідь заходи, і чому в його віце-прем'єрській відповіді на запит народного депутата В. Яворівського про хід підготовки до ювілею Гмирі так мало правди, і як це співвідноситься із заявленим у прес-релізі про державну культурну програму «захистом і збереженням культурної спадщини як основи національної культури»?

Усе стало на свої місця: Дмитро Табачник лише кілька днів тому повернувся із відпустки, нічого про ювілей Гмирі не читав, тільки спитав, чи випущено монету, марку та конверти, сказав, що це найкраще увічнення пам'яті...

Маша принесла покреслену червоним статтю на порушену мною тему, віце-прем'єр сказав, що ознайомиться...

Монета — це чудово, але чому б Україні не встановити пам'ятник Борисові Гмирі до його сторіччя, не кажучи вже про впорядкування квартири-музею? Адже в нас уже стоять пам'ятники Проні Прокопівні та Паніковському, — розмірковувала я.

— Та це один банкір вирішив встановити пам'ятник, — парирував пан Табачник.

— Але чому б вам, як віце-прем'єру, цінителів української культурної спадщини, не зорієнтувати мецената в потрібне русло? — поставила я запитання, що залишилося, на жаль, без відповіді.

Пан Табачник перевів розмову в сферу витрат держбюджету на святкування живих і здорових ювілярів, від яких з такими проханнями немає відбою. Провів паралелі, мовляв, жоден із відомих акторів, опери, балету не вимагає казенних грошей на свої творчі benefіси, а от посередності або ті, хто має можливість впливати на розподілювачів коштів, користується цим... «Балерина помре як балерина, поки її вшановують», — записала я фразу Табачника.

Але до чого тут Борис Гмиря, який народився 100 років тому пішов із життя 34 роки тому, залишивши нев'янучий слід у музичній та культурній спадщині нації, до репертуару, популярності та значущості у світі, якого нинішнім нашим зіркам, даруйте, як тому птахові до середини Дніпра...

Самому Гмирі начебто байдуже. А от нам? Немає в Державній програмі жодного слова ні про пам'ятник, ні про міжнародний (у заходах значився таким, а вже у відповіді Д. Табачника В. Яворівському «національний») конкурс імені Бориса Гмирі, мовляв, готується. Папір витримує все і чиновник також.

Я спитала в Табачника: чому за невиконання намічених і затверджених заходів, розпорядження Кабміну, якщо вже немає

Мал. Петра ШЕВАРДІНА.

Уроки французької, або Чи можна зберегти багатомовність Європи за рахунок... європейських корів?

вер», «лептоп», «джойстик», «браузер» тощо. Гортаючи словничок, виданий комісією з термінології та неологізмів, віддаєш належне прискіпливості, з якою фахівці добирали відповідники.

Такі словники з різних тематик розсилаються до державних установ, редакцій газет, теле- і радіокомпаній. Сказати, що нововведення подобаються всім без винятку, було б перебільшенням. Але, як висловився Бернар Керквіґліні, представник Генеральної делегації з французької мови та мов Франції: «Наше завдання — допомагати французькій мові висловлюватися про сучасний світ, а не охороняти її від впливу».

Що ж до збереження чистоти мови в засобах масової інформації, то воно у Франції засновується здебільшого на «пряниках», аніж «батогах». Міністерство культури і комунікацій заохочує кращих журналістів і не втомлюється повторювати, наскільки відповідальними стосовно мови мають бути представники мас-медіа.

«Лінгвістична політика завжди десь на межі втручання держави, — продовжує пан Керквіґліні. — Мені хотілося б заборонити різні погані англійські слова на радіо і телебаченні. Але якщо я це зроблю, мені дорікатимуть: мовляв, преса у нас незалежна».

Французи дуже цінують уміння говорити правильно і влучно. Певна частина суспільства болісно сприймає будь-які новації. Дехто вважає, що вилучаючи зі слова акцент, ви підриваєте засади Республіки. Натиск, із яким на Європу наступає англійська, викликає

реакцію спротиву.

У Генеральній делегації нагадують, що в Старому Світі твори культури завжди перекладали різними мовами. Прихильники глобалізації стверджують, що такі переклади обходяться дуже дорого: в середньому по 2 євро на рік на кожного мешканця Єврозою. Зі вступом до союзу нових членів витрати зростуть до 3 євро на рік на одну особу. «Зуважте, що кожна європейська корова отримує по 2 євро дотаті на день. Тож корови цілком можуть оплачувати літературні переклади», — сміється Бернар Керквіґліні.

...А школярі і бізнесмени сідають за англійську

Утім, пріоритети громадян не завжди збігаються з інтересами держави. Це добре видно на прикладі вивчення іноземних мов у школі. Кожен учень, крім рідної французької, опановує ще дві мови. Зазвичай

одна з них — англійська. На другому місці — іспанська: якщо зубрити англійську радять батьки, то іспанську учні вважають порівняно легкою. А ось популярність німецької падає, хоча Німеччина — головний економічний партнер Франції. Зменшується і кількість тих, хто бажає знати італійську. Навіть на Корсиці школярі воліють оволодівати англійською.

Проте досвід вивчення у школі двох іноземних мов вартий уваги. Ще 1981 року Франція запропонувала Євросоюзу перейняти таку практику — знову ж, аби в суспільстві не запанувала суцільна англійська. Цю систему запровадила Іспанія, і крива кількості тих, хто вивчає французьку, різко пішла вгору.

Однак сьогодні французька є мовою чиновників, мовою культури, але не бізнесу: семінари і симпозиуми промисловців та вчених проходять англійською, звертає увагу Елен Дюшен із відділу

постанови, нікого не покарали? Дмитро Володимирович сказав, що за зрив десятка ювілеїв поплатився посадою один міністерський чиновник. Було це до епопеї з ювілеєм Гмирі. Йому, зазначу, дали дуже непогану іншу «небрудну» роботу. Тож усе чудово. Продовжуємо культурно розвиватися і «захистити та зберегти культурну спадщину як основу національної культури». Садиба в Лебедині, квартира-музей на Хрещатику в Києві...

Музеї-квартири, садиби, художні майстерні великих наших земляків і навіть бібліотеки — їх самих багато і директорів з бухгалтерами безліч, обласні театри мають думати про відвідуваність, якщо не хочуть, щоб їх вважали «рудиментами минулого». І не займатися приписками. Тому під час культурної, навіть не знаю, як це назвати еволюції-деградації-революції або оптимізації, а всі ми знаємо, чим вічно обертається це слово, їх може залишитися на поножку тютюну... Такого я дійшла висновку. Для себе.

Кіно і гроші

Кажуть, — запитала я в Табачника, — спрямовують великі гроші на український кінематограф, і вам пророкують у ньому керівну роль — чи це просто безглуздя? Дмитро Володимирович не одразу знайшов, що відповісти, але погодився — безглуздя. «Я знаю точно, ким я не можу бути: футболістом, співаком і кінорежисером», — зізнався співрозмовник.

А от про Ганну Чміль, звільнену з посади, на якій вона опікувалася кіно, сказав, що є листи на її підтримку, різні думки в пресі. Він вивчить питання, і «ми її без роботи не залишимо».

А гроші на кіно розподілятимуть не чиновники, а експертні ради, люди творчі, професійні, «які мають моральні підстави впливати на розподіл коштів бюджету на кіно». Це досвід Росії, мовляв, держава фінансує, а митці в творчій дискусії вирішують, що знімати. Мовляв, відійдемо від суб'єктивізму.

Так, але чи прийдемо ми все-таки до кіно, яке будуть дивитися? А йдеться про кілька десятків мільйонів гривень.

Із них державною програмою визначено, що буде витрачено (обчислення в тисячах гривень) на:

— організацію наукових досліджень і розробок у галузі кінемистецтва — 210;
— проведення міжнародної наукової конференції «Творчість О. Довженка в контексті української та світової культури» (до 110-ї річниці від дня народження) — 100;
— технічне переоснащення Будинку кіно Національної спілки кінематографістів — 2000.

На жаль, у програмі немає конкретної суми на кіно, а от у прес-релізі до програми «підтримка національного кінематографа, технічне переоснащення кіностудії імені О. П. Довженка» посідає другий рядок серед основних завдань програми на нинішній і 2004 рік. І Дмитро Табачник обіцяв, що кожен випускник-режисер матиме кошти на свій перший фільм, який є і дипломний. Папір витримує. І чиновник — також.

Розмова наша вочевидь затягнулася. Вже в приймальні Дмитро Табачник, взявши під ліктик одного з державних мужів, який чекав на аудієнцію, пообіцяв «розпитати в нього про ювілей Гмирі».

Таки розпитайте! — моє прохання.

Що з цього — невідомо. І чи тільки у ювілей рік?

Світлана ПИСАРЕНКО.

Київ — Париж.

На знімку: уміння правильно говорити закладається змалку. Лінгвісти жартують, що, потрапляючи до ясел, малюк заражається не лише всіма дитячими хворобами, а й французькою мовою.

Фото надане управлінням зв'язків із громадськістю та інформації міністерства закордонних справ Франції.

Випускник-режисер матиме кошти на свій перший фільм, який є і дипломний. Папір витримує

Посилали від Понтія до Пілата, або Дрючком по здоровому глуздові

ЖУРНАЛІСТСЬКЕ РОЗСЛІДУВАННЯ

Енергія осла виявляється повною мірою лише тоді, коли він не рухається з місця.

Ніколає ЙОРГА.

Сім років тернопільська Феміда тупцювала в банальній справі про власника 0,05 га землі. Ніяк визначитися не могла, чия вона: полковника запасу Григорія Музиченка, мешканця Тернополя, чи місцевої родини Дручків? Із заavidною впертістю, гідною кращого застосування, суди гальмували справу, приймали необ'єктивні рішення, що потім скасовувалися. Нарешті в спорі, що проходив з перемінним успіхом, поставлено чергові три крапки: межу в 0,05 га зі спорудами й зеленими насадженнями, що належать Музиченкові, судом передано у власність... Дручка. Касаційна скарга учасника бойових дій, який захищав Батьківщину в гарячих точках, чекає на розгляд у Верховному Суді України.

Коли приходять апетит?

Григорій Васильович іше служив в армії, коли городянам дозволили облаштуватися в селі. Вертелку, що у Зборівському районі, родина облюбовувала не випадково: село доглянуте, асфальтовані дороги, ставки, ліс. Гарно напрощуд! Порожні будинки в таких місяцях трапляються, звичайно, нечасто. Але Музиченкові пошастило — і він купив садибу, а в липні 1988-го рішенням загальних зборів колгоспників йому передали в безстрокове користування 0,15 га землі. Незабаром будинок і 0,1 га городу він продав, залишивши 0,05 собі, і придбав сусідній будинок Кирилюка, непридатний для житла. Ті самі колгоспники виділили городянину 0,15 га присадибної землі. Маючи разом 0,62 гектара, Музиченко почав хазяїнувати. Капітально відремонтував будинок, сарай, льох; побудував курник і теплицю; посадив 21 фруктове дерево, смородину; провів водопровід і каналізацію. Будівлі після цього було перереєстровано на Музиченка, на нього сільрада відкрила номер двору і рахунок, зареєструвала у страховій компанії, куди новий господар справно вносив страхові платежі.

Із сусідами Дручками жив — не тужив. Це йому вони мають дякувати за допомогу в лікуванні сестри хазяїна (її, вважаючи, лікарі повернули з того світу) і племінника, що потрапив в автокатастрофу. Інших добрих справ полковника не злічити — з будь-якого приводу Дручки зверталися до впливового і шанованого сусіда, який просто не вмів відмовляти. Вам треба на якийсь час дефіцитний у ті роки котел? Беріть, користуйтеся. Конче треба посприяти в делікатній справі — і Музиченко, не шкодуючи часу, допоміг і в цьому.

Так мирно сусідили сім'ї років із шість. Музиченки на дачі бували рідко — відповідальні посади глави родини, його дружини й сина не давали змоги часто їздити. Та якось після багатомісячної відсутності тернопільці з'явилися у Вертелці і тихо зойкнули: паркан демонтовано, а на їхній ділянці закладено фундамент.

— На моє здивоване запитання Іван Дручок відповів: «Є давня домовленість із покійним хазяїном Кирилюком», — згадає полковник запасу. — Це був перший крок до незаконного захоплення моєї землі, але я не став загострювати ситуацію, вважаючи, що кілька квадратних метрів території погоди не роблять.

І даремно ви, Григорію Васильовичу, не дали по руках загарбникам. Адже апетит приходить під час їди. За кілька місяців Дручок побудував на землі сусіда котельню, «прихватавши» ще 45 квадратних метрів. Далі — більше. Музиченко усно, а потім письмово повідомляє голові сільради

про самоправство «вдячного» сусіда. Євген Чопик не реагує. Переконавшись у безкарності, Дручок витягає з укритого пиллом сімейного комода план забудови зразка... 1965 року і біжить з ним до сільради. Гляньте-но, мовляв, 0,05 га землі, відведені Музиченкові, — мої. Там, мовляв, має стояти будинок, передбачений планом забудови. Депутати сільради «клонули» на аргументи корінного односельця і 10 листопада 1995 року своїм рішенням вилучили п'ять соток, на яких уже плодосив сад, містилися водогін, каналізація і будівлі Музиченка. Так після семи років господарювання дачника позбавили частини городу і нерухомості. Причому експропріацію провели без відома землевласника, який довідався про неї аж через півроку, і то випадково.

І факт із архіву — не факт

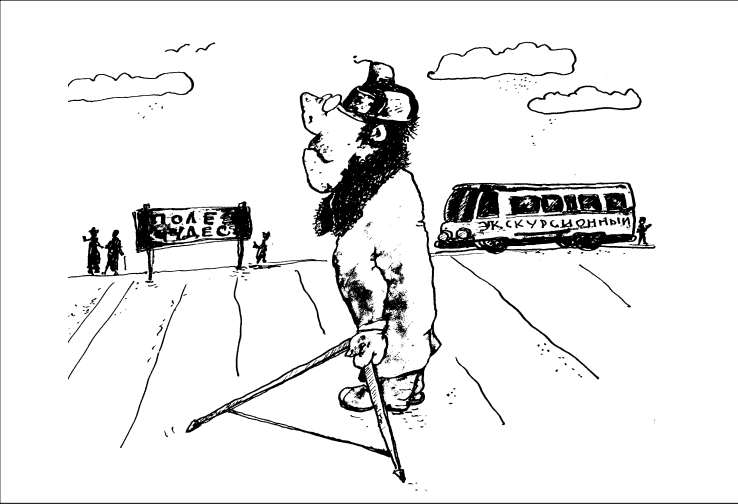
Довідавшись про «героїчний» вчинок місцевих депутатів, Музиченко звернувся до суду. 3 травня 1996-го той і посилає позивача від Понтія до Пілата, тобто гальмує справу. Один суддя (1998 р.) стверджував, що 0,05 га землі Музиченко захопив у Дручка. Другий установив, що цю спірну ділянку було помилково зареєстровано на дачника. Третій...

Тим часом у 1999-му Тернопільський райсуд визнав за Музиченком право власності на будівлі, «які розташовані на закріпленій за ним земельній ділянці в с. Вертелка». А задовго до цього в контрнаступ перейшла Кобзарівська сільрада, котра протягом усіх цих років намагається виправдати закупівні рішення сесії від 10. XI 1995 р. Голова Чопик подає зустрічний позов про вилучення спірної ділянки і передавання її на баланс сільради. Місцевий суд Козівського району ще 17.08 1998-го задовольнив вимоги сільради, прокуратура області двічі опротестовувала рішення, і зрештою 6.03 2001 р. його обласним судом було скасовано і направлено на новий розгляд.

Служителі Феміди розглядали справу як мокре горіть. І от рішення від 2.09 2002 р.: у позові Музиченкові до Кобзарівської сільради, Дручка та ін. відмовити, зустрічний позов сільради задовольнити, тобто 0,05 га земельки вилучити й передати її Дручку.

Читаю цей вердикт (суддя Свачій), зіставляю його з рішенням від 17.08 1998 р. (суддя Барилко) і диву даюся: докази — ідентичні, посилання на документи — ті самі, висновки — неначе під копірку.

— Мої аргументи суди ігнорували, — переконаний Музиченко. — Про те, що спірна ділянка ніколи не належала Дручкові, свідчать архівні документи. Зокрема, аерофотогеодезична зйомка 1961 року, її дешифрування та інвентаризація 1962-го, 1972-го, погосподарські книги, експертні

Ман. Михайла САЧКА.

висновки Інституту землевпорядження Української академії аграрних наук, обласного управління землересурсів тощо.

Мало того, після смерті Кирилюка, колишнього господаря обійстя, весь город перейшов до колгоспного фонду запасу, звідки й було виділено землю Музиченкам. Нею користувалася до цього дочка Кирилюка, і Дручки ніколи не претендували на ділянку. Ані усно, ані письмово. А як побачили плоди тяжкої праці сусіда (будівлі, комунації, 70 машин чорнозему), згадали раптом про план забудови 1965 року. До слова, після приєднання частини городу Кирилюка—Музиченка у Дручків виявилось 0,35 га землі, а відповідно до наявних архівних документів, з 60-х років вони володіли 0,3 га. План забудови, як твердить Музиченко, то фальшивка.

— Ніхто ніколи не виділяв спірної ділянки Дручку під будівництво, — каже Григорій Васильович. — Рішенням загальних зборів колгоспників 1965-го було дозволено йому споруджувати будинок «на своїй присадибній ділянці».

Про це свідчать і архівні довідки.

Покажіть суддю...

Американець Кон якось вигукнув: «Не показуйте мені кодекс — покажіть суддю». Гляньте-но на суддів Тернопільщини, які длубаються більш як 2500 днів у банальній справі про межу.

Суддя Паламарчук (Зборівський райсуд) не розглядає позовну заяву майже рік (!). Приймавши зустрічний позов від Чопика про вилучення будівель (що вже є порушенням, бо такі позови — компетенція райрад), прийняла рішення, яке незабаром було скасоване.

Суддя Боднарчук ігнорував справу в Козівському суді дев'ять місяців і при цьому не приймав архівних документів, які доводили правоту позивача.

Суддя Барилко виявляв чудеса тяганини вісім місяців, на що Музиченко скаржився голові апеляційного суду Тернопільщини Л. Деркач. Відповіді від неї він не одержав, як не одержав протягом семи років «височайшого» дозволу на аудієнцію з нею.

Хотів би я бачити, зазначу принагідно, відповідний закон або документ службового користування, який вийшов із стін Верховного Суду України, що не рекомендує головам обласних судів вести прийом громадян. А якщо такого немає, то чи не час запитати таких службистів Феміди, чому вони відгородилися від своїх співвітчизників—платників податків китайською стіною? По якому праву?

На якій підставі судді Кренцель і Процько тримали без руху в сейфах матеріали відпо-

відно п'ять і шість місяців?

Зрештою рішення Кренцеля було скасоване, а Процько увійде в історію юриспруденції тим, що призначив експертизу земельної ділянки позивача за наявності п'яти (!) висновків.

Хто тепер сумнівається в тому, що Музиченка ганяли по бюрократичному колу? Але він не здавався, не той характер у бойового офіцера. І можна тільки уявити, як йому було одержати відповідь на десятки своїх скарг у різні інстанції столиці від Л. Деркач. Вона «заспокоїла» ветерана: факти тяганини підтвердилися, але... Одних уже немає в судах, інші уникли покарання, бо минули терміни притягнення їх до дисциплінарної відповідальності.

Вийшли сухими з води і ті, хто постачав суди фальсифікованими документами.

Скажімо, голова сільради Є. Чопик подав, як стверджує Музиченко, чотири (!) витяги з рішення сесії від 10. XI. 1995 р. і всі різного змісту. Ше три різних рішення сесії від 12.05. 1993 р. він подав до іншого суду. Крім того, дезінформував їх щодо відсутності реєстрації куплених дачником будівель і номера двору в погосподарській книзі.

— Невже це правда? — спитав я колишнього голову, нині пастуха. У відповідь — мовчання і пильний погляд. Євген Чопик довго пригадував суть конфлікту, а потім почав доводити свою правоту. Мовляв, не Дручок, а Музиченко самозахоплювач, і забрали в нього землю з нерухомістю правильно. Он бач — і суд розсудив на нашу користь. На запитання, чим не догодив колишній бойовий офіцер з Тернополя сільському людові, Чопик знову довго й пильно дивився на мене. І мовчав.

На підробіці документів спіяmano і місцевого нотаріуса, і районних фахівців, які робили експертизу спірної земельної ділянки. Іхній висновок переконливо спростували експерти з обласного центру... Факти фальсифікації документів, як твердить Григорій Васильович, у тернопільських судах не досліджено. Сподівання полковника — на Верховний Суд України.

— Вірю, що там знайдуться професіонали, які уважно вивчать справу і приймуть справедливі рішення, — каже Музиченко. — Адже йдеться, за великим рахунком, не про п'ять соток. Важливо гідно відповісти на запитання: чи можна в нашій незалежній добитися Істини?

Смію стверджувати: можна! Але чому на це потрібно витратити стільки сил, енергії, здоров'я і часу? Чи буде все це хоча б частково компенсоване? Відповідь за вищим судовим органом країни.

Іван ІЛЛЯШ.

Київ—Тернопіль—Київ.

АКТУАЛЬНО

Протяги в трубі

Чи запрацює і коли нафтопровід Одеса—Броди—Гданськ?

Передусім зауважимо: такого нафтопроводу поки що немає, є лише споруджений Україною в 1995—2001 роках його 674-кілометровий відрізок Одеса—Броди. А далі, до польського міста Плоцьк, звідки є труба до портового Гданська, нафтопровід ще належить збудувати. І тільки тоді цей транзитний шлях зможе виконувати свою роль постачальника нафти зі Сходу до країн Західної Європи, як і замислювалося. Та від задуму до його реального втілення дистанція виявилася, як писав класик, величезного розміру. Стільки вже міжнародних зустрічей проведено, стільки протоколів про наміри підписано, відбулася навіть презентація проекту нафтопроводу Одеса—Броди—Гданськ в Європейському союзі, який, начебто, його підтримує, та віз, як мовиться, і нині там. Тобто не зроблено жодного реального кроку щодо здійснення проекту.

У червні нинішнього року сталася подія, поспішно названа деякими ЗМІ «проривом» на шляху до реалізації міжнародного проекту: в Одесі, під час проведення там VI економічного форуму «Україна — Польща», в присутності президентів двох країн — Леоніда Кучми і Александра Квасневського, керівники української компанії «Укртранснафта» і польської «Лотос» Олександр Тодійчук та Павел Олехнович підписали протокол про наміри транспортувати три мільйони тонн каспійської нафти щороку трубопроводом Одеса—Броди—Гданськ. Підписання те проходило не без помпезності, під оплески сотень учасників форуму. А що далі?

Насамперед зазначимо (про це змушений був сказати Президент України), що досі жодна з транснаціональних компаній, які працюють в Каспійському басейні, не підтвердила своїх намірів поставляти сировину євроазійським коридором, про який іде мова. То, питається, де взяти оті, поки що віртуальні, три мільйони тонн нафти? Вони, може статися, підуть зовсім іншим шляхом. Припустімо, що «Укртранснафта» і «Лотос» спільними зусиллями таки знайдуть постачальників сировини, але як її доставити до Гданська, де польська компанія має нафтопереробний завод, до інших переробних підприємств Польщі? Сторонами розглядається не зовсім прийнятний, з точки зору вигоди й термінів доставки, варіант транспортування нафти від станції Броди залізницею. Це, однак, як крайній вихід із становища. А оптимальний варіант, звичайно, — той-таки трубопровід до Плоцька. Чи наблизити згаданий протокол про наміри його спорудження? Навряд. На тому самому економічному форумі зазначалося: потрібні конкретні кроки Європейської комісії, що гарантували б завершення будівництва нафтопроводу. А їх, на жаль, поки що немає. Отож маємо те, пошлемося на вислів відомого політика, що маємо.

Принагідно не можемо не зазначити: ще кілька років тому, коли тільки розпочиналося спорудження нафтопроводу Одеса—Броди та «прив'язаного» до нього нафтотерміналу «Південний» (місто Южне під Одесою), «Голос України» в кількох своїх публікаціях, деякі інші ЗМІ передбачали саме таку сумну їхню перспективу, вказували на необхідність негайного пошуку потенційних постачальників та споживачів нафти, укладання з ними міжнародних угод, що гарантували б, у майбутньому, ефективну експлуатацію цих вельми об'єктивних, з огляду на витрати, об'єктів. Урядовці, керівники нафтотранспортних компаній до цього, на жаль, тоді не прислухалися. Високопоставлені чиновники здебільшого заявляли: головне — ув'язатися в біжку за нафту. А буде транспортна мережа — знайдуться і постачальники, і споживачі. Не знаходяться, як бачимо. Точніше, вони є, Європа без нафтопродуктів не сидить, але сировину транспортуємо не ми — наші далекоглядніші та кмітливіші, без отієї ментальності «якось воно буде», конкуренти.

Голова правління «Укртранснафти» сам визнає: транзит каспійської нафти для «Лотоса» розпочнеться, очевидно, тільки після того, як нафтопровод Одеса—Броди буде добудовано до Плоцька, і статися це може, за найоптимістичнішими прогнозами, не раніше 2005 року, за песимістичними — ще через рік-два.

Утім, до якого б з варіантів не пристати, а оті віртуальні три мільйони тонн нафти, як мовиться, — крапля в морі. За проектом, і терміналу, і нафтопроводу потрібно на перших порах принаймні втричі більше, — тільки тоді є сенс в їх експлуатації. А надалі, з нарощуванням потужностей, потік нафти мав би збільшитися ще вчетверо. Поки що все те — «фата моргана».

Ну а поки що, щоб якось утримувати нафтотермінал і трубопровід, їхні недалекоглядні «батьки» прагнуть налагодити транспортування сировини проти течії, тобто: 52-кілометровий відрізок трубопроводу Одеса—Броди поставляє російську нафту до терміналу «Південний», там вона перекачується в танкери (а мала б тут вивантажуватися), що прямують за моря-океани. Російська Тюменська нафтова компанія, як стало відомо, пропонує закачувати сировину в трубопровід аж у Бродях, звідки б вона пішла до Одеси, і таким чином нарощувати транзит за варіантом «проти проектної течії». Багато хто вважає такий перекручений варіант невідгидим для України. Із заявою з приводу цього виступила, зокрема, фракція блоку «Наша Україна», наголосивши, що «національним інтересам відповідає тільки прямий шлях цього нафтопроводу», бо він дасть змогу, що особливо важливо, диверсифікувати поставки енергоресурсів для потреб України. Депутати-«нашоукраїнці» вважають, що у представників вітчизняної влади і керівництва нафтогазовою галуззю немає єдиного розуміння цілей та пріоритетів енерготранзитної політики, і закликали їх чітко визначити свою позицію щодо використання нафтопроводу.

В останній день липня під час роботи в Донецьку українсько-польського бізнес-форуму за участі Прем'єр-міністра України Віктора Януковича та Голови Ради міністрів Республіки Польща Лешека Міллера було підписано новий документ — Меморандум про створення СП з добування нафтопроводу Одеса—Броди до польського Плоцька. Однак про конкретні терміни будівництва та обсяги капіталовкладень не йшлося. Все тепер залежатиме лише від промисловців, заявив Лешек Міллер. А український прем'єр наголосив на тому, що слід активно «попрацювати із нашими партнерами з Каспію, щоб наповнити трубу». Отож все, як і раніше, поки що оповите туманом невизначеності: і терміни завершення будівництва нафтопроводу до Плоцька (з подальшим підключенням Гданська), і хто та в яких обсягах поставлятиме нафту, щоб усунути у велетенському трубопроводі протяги, через які шоденн видаються чималі кошти вельми небагатої нашої країни.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса — Южне.

Фото Валерія СОЛОВЬОВА (Україформ).

На знімку: нафтоперевалочний комплекс «Південний».

Пісня робить людей Людьми

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

(Початок на 3-й стор.).

Там я вступив до музичного училища, а потім — до консерваторії. У 1958 році мені запропонували утворити і очолити хор у Поліссі, бо там ніколи не було хору. Я погодився стати на чолі колективу під назвою «Льонок». Вирішив, що це дасть мені можливість їздити по селах і збирати пісні. Що не село — то свій неповторний колорит. Потім мене Григорій Гурійович Верьовка запросив у Київ до свого хору асистентом. А 1966 року я очолив цей колектив. Одразу створив такі умови, щоб майбутні артисти здобували освіту. Хор має свою студію, де вивчають вокал, сольфеджіо, музичну літературу. При колективі є дитячий фольклорний ансамбль «Цвітень», а ще різні пісенні гурти — дуети, тріо. Кожний має своє обличчя, так само, як і кожний регіон нашої країни, кожне село має власну манеру співу.

— Важко було очолювати мистецький колектив за радянських часів?

— Авжеж. Частку репертуару ми мали віддати ідеологічним творам. Навіть було таке: коли хор наш звучав без інструмен-

тального супроводу, ідеологічні працівники вбачали у цьому захоплення церковною манерою співу. Наді мною нависали хмари... На щастя, тодішній секретар обкому партії Стахурський (його батько співав у церковному хорі) виручив мене.

— Чим для вас є музичний фольклор, збиранню, обробці і виконанню якого ви присвятили життя?

— Фольклор — не засіб розважання. Це — оберег від проникнення чужого в нашу культуру. Я дивлюся на нашу пісню з глибинних позицій. Це більше, ніж мистецький феномен. Ми отримували листи від хворих людей. Вони писали, що наша пісня їх лікує. Справді, вона має енергетичну силу. Ми квітнемо у цьому чарівному саді українських пісень. Пісня людей робить добрими, робить їх Людьми. Подивіться, що робиться з дітьми, коли вони спілкуються між собою в колі народного мистецтва. Це ми можемо споглядати у нашому ансамблі «Цвітень». Діти стають якісь осяйні, піднесені. Я ніколи не чув, щоб вони виявляли брутальність, озлобленість. Навпаки, змалку це — єднання душ. Я переконаний: коли вони виростуть — будуть патріотами. І їм ми впевнено зможемо довірити своє майбутнє.

Людмила КУЧЕРЕНКО,
музикознавець.

8 серпня. Тихий океан. Острови Різдва. Морський старт. Вітчизняний ракетоносіє «Зеніт-386» вивів на навколоземну орбіту американський супутник зв’язку «ECHOSTAR-9».

11 серпня. Кувейт. Перша колона українського миротворчого контингенту вирушила з кувейтської бази Ель Койот до Іраку.

9 серпня. Свято будівельника холдингова компанія «Київміськбуд» відзначила днем відкритих дверей у Дніпровському районі столиці в новому будинку № 19 по вул. Сосницькій.

12 серпня. Київ. Пікети біля костелу святого Миколая, їх учасники вимагали припинити будівництво біля храму 9-поверхового офісного будинку.

13 серпня. Донецьк. Місцевий футбольний клуб «Шахтар» виграв у московського «Локомотива» 1:0.

10 серпня. Севастополь. На території національного заповідника «Херсонес Таврійський» відбувся Міжнародний фестиваль «Лицарський замок».

14 серпня. Свято Миколая.

Щоденник ровесника

ІСТОРІЯ

Тасмниці і страхи

Ці щоденники потрапили до дев'ятикласниці Луганської спеціалізованої школи № 5 Катрусі Шеховцової зовсім випадково. Невеличкі блокнотики в клітинку, списані дрібним почерком, зумовили великий інтерес передусім через те, що належали Катрусиному одноліткові. Автор рядків жив і навчався у Луганську в передвоєнне десятиліття, котре вважають чи не найсуперечливішим в історії нашої країни.

Його звали Сергій Гончаров, вів він цей щоденник з 31 грудня 1938 року по 29 травня 1939-го. Катруся Шеховцова з допомогою вчительки історії Олени Юріївни Васильєвої взялася дослідити життя свого ровесника кінця 30-х років.

«...Через дрібничку на весь 37-й рік тінь падає»

Перший запис у щоденнику Сергійко Гончаров зробив 31 грудня 1938 року. Був вечір. Батьки пішли до своїх знайомих зустрічати Новий 1938 рік, а в Сергійка, судячи з усього, був поганий настрій. «Посварився з батьком через дурницю, шматок запаленої вати, а через цю дрібничку на весь 1937 рік тінь падає».

Як удалося дізнатися Катрусі, Сергійко народився 19 грудня 1923 року. Його мама Неоніла Миколаївна, корінна луганчанка, була дочкою штейгера Миколи Гавришека, який зробив досить вагомий внесок у розвиток вугільної промисловості Донбасу і Караганди. Мати здобула добру освіту і працювала вчительською. Сергійків батько Олексій Дмитрович у роки громадянської війни опанував дефіцит-

ний як на ті часи фах польового хірурга.

— На сторінках щоденника, — коментує Катря, — часто можна побачити висловлювання на кшталт «вчителі старої школи». Причому завжди, коли Сергійко пише про вчительку, котра не відповіла на його привітання під час випадкової зустрічі в трамваї, не приховує відтінку осуду. «Зрозуміло, — пише він, — дочка попа...» До речі, ця дочка попла Олімпіада Жир у тяжкій воєнній роки стане найкращою подругою матері Сергія, а згодом — заслуженою вчительською СРСР. Упевненість у власній правоті й беззастережна віра в ідеали комунізму і Сталіна — найвеличнішого вождя епохи — були цілком природні. Напевне, інакше й бути не могло.

На сторінках щоденника Сергій практично цитує центральні газети, не піддає сумніву повідомлення про смерть Кірова, Куйбишева і Горького від рук «змовників».

Обманута віра

«Не так давно повернувся зі школи і почув приголомшливе повідомлення, — писав Сергій 28 лютого 1938 року. — Дізнаюся, що після вбивства Кірова і викриття його вбивць залишилася ще частина напівзруйнованої підлої партії правих. Вони отруїли найвидатніших людей СРСР Куйбишева і Горького. Ще раніше вони в такий само спосіб відняли у нас Менжинського. Усіма звірствами керувала нині вже викрита і віддана до суду партія правих на чолі з Бухаріним, Риковим та іншими гадами, підлими зрадниками Радянської Батьківщини, підлабузниками, найманцями,

готовими продатися за гроші різним іноземним розвідкам. Попри всю бридливість до цих негідників, я ладен задушити їх власноручно, змішати з болотом і викинути цю суміш за кордон до Німеччини. Бо немає у нас місця на радянських теренах зрадникам і дворушникам навіть у болоті...»

На початку березня юнак зробив ще один запис:

«У зв'язку з процесом блоку правих відкриваються все нові й нові злочини цих негідників. Від їхньої поведінки мороз іде поза шкірою і хочеться одного — знищити кровопивців. Відчуваючи свою близьку загибель, ватажки антирадянських організацій вирішили пустити в хід усе своє звірство, усю свою лють. Вони хочуть якомога більше жертв навіть серед мирних жителів, щоб викликати незадоволення й підозру до Радянського уряду. Для цього вони підсипають у призначене на продаж масло біте скло, через що багато хто хворіє на виразку шлунку, і цвяхи, з цієї причини втрачаються тонни масла...

...Вони готувалися «усунути», як вони висловлюються, славного наркома внусправника Єжова, але наколюються на його ежові рукавиці й тепер сидять на лаві підсудних. Радянський народ вимагає одного: смерть їудам!»

Можливо, це страховка?

— Чи не правда, ці рядки вражають і дивують? — запитує Катруся. — Як міг Сергій, думаючи людина, син висококваліфікованого лікаря, вірити у такі неприховані дурниці про скло і масло? З другого боку, я звернула увагу, що загальний стиль цих за-

писів дуже відрізняється від інших. Відрізняється передусім якоюсь зовсім неприродною емоційністю. І в мене виникла підозра: а чи був Сергій ширий у своєму обуренні? Можливо, це «страховка» для себе й сім'ї на той випадок, якщо щоденник потрапить у ежові рукавиці?

З позицій сьогодення, сучасного покоління дев'ятикласниця Катря робить такий висновок про світосприймання своїх ровесників наприкінці 30-х років: воно було вкрай політизоване. Політизація свідомості зумовлена всією системою інформації, виховання, життєвими обставинами радянського суспільства. Ця політизація, у свою чергу, зумовлювала обмеженість сприйняття дійсності, коли не піддавався сумніву лише один бік життя — позитивні зрушення в суспільстві. Решти просто не помічали, не брали до уваги.

— Мені важко сказати, як склалося б життя Сергіяка, — каже Катруся. — Бо, судячи із записів, його особисті принципи поступово починали суперечити практиці тоталітарної системи. Я не знаю, ким він міг би стати.

...Його життя обірвалося у неповний 21 рік. 1941 року Сергія Гончарова було призвано до армії. 19 квітня 1944 року він помер від ран. Похований у Гомельській області Білорусі. Він був випускником 1941-го, а, за статистикою, їх повернулося з фронту лише чотири відсотки.

— Підліткам кінця 30-х років довелося розплатитися за свою віру повною мірою, віддавши за це найдорожче — свої життя, — робить свій сумний висновок Катруся.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

ОГОЛОШЕННЯ

До уваги акціонерів

Закрите акціонерне товариство «Українські мотори»
Повідомляє про проведення Загальних зборів акціонерів товариства, які відбудуться 02 жовтня 2003 року об 11.00 годині за адресою: Україна, м. Харків, Салтівське шосе, 43.

Порядок денний:

- Звіт Правління (Директора) про підсумки господарської діяльності за 2002 рік.
- Звіт Спостережної Ради за 2002 рік.
- Звіт Ревізійної комісії про річний звіт та баланс ЗАТ «Українські мотори» за 2002 рік.
- Затвердження річного балансу та звіт ЗАТ «Українські мотори» за 2002 рік.
- Про порядок розподілу прибутку підприємства.
- Зміни в складі акціонерів ЗАТ «Українські мотори».
- Про реорганізацію ЗАТ «Українські мотори» ТОВ «Українські мотори».
- Про затвердження Статуту ТОВ «Українські мотори».

Рестрація учасників зборів акціонерів ЗАТ «Українські мотори» буде проводитися 02 жовтня 2003 року з 9.00 до 10.00 за адресою: Україна, м. Харків Салтівське шосе, 43.

Для реєстрації акціонер повинен мати документ, що посвідчує особу, представник — паспорт і допущення з повноваженнями на представництво на зборах.
Директор товариства
Рада товариства.

ОАО «Вольнянский комбинат хлебопродуктов»

сообщает о дополнении к повестке дня общего собрания акционеров, которое состоится 26 августа 2003 года в 10.00 по адресу: Запорожская область, г. Вольнянск, пер. Матросова, 22.

- Утверждение годового баланса общества.
- Порядок покрытия убытков общества по итогам работы за 2002 год и утверждения нормативов отчислений в фонды общества в 2003 году.
- О принятии Порядка заключения, перезаключения контракта с председателем правления открытого акционерного общества в соответствии с Положением о порядке заключения и перезаключения контракта с председателем правления.

Справки по телефонам: 8-06143 2-12-03, 2-18-64.

Господарським судом Сумської області

(м. с.Суми, вул. Рибалко, 2) порушені справи про банкрутство: справа № 12/75 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Великолицарськє підприємство «Аеротехсервіс» (42830, Сумська обл., смт. Кіріївка, пр. Вокзальний, 24, код 00907007, р/р 260016810 в СОД АППБ «Аваль», МФО 337483);

справа № 7/63 про банкрутство спільного підприємства «Дубов'язовський хлібокомбінат» (41655, Сумська обл., Конопольський р-н, с. Дубов'язівка, вул. Трудова, 7, код 01733549, р/р 260075974, в СОД АППБ «Аваль»).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Шевича Олександра Миколайовича, ліцензія АА 249990 від 19.10.2001 р., м. Суми, вул. Кірова, 25, кім. 906 (0542)218-869, 340-495.

Заявки кредиторів та санаторів приймаються судом протягом місяця з дня виходу оголошення.

Постановою господарського суду Сумської області № 5917-6/216 від 28.07.2003 р. Товариство з обмеженою відповідальністю «Аерофірма «Орії» (41800, Сумська обл., Білопільський р-н, с. Павлівки, код 03777309) визнано банкрутом.

Ліквідатором боржника призначено Шевича Олександра Миколайовича, ліцензія АА 249990 від 19.10.2001 р.

Постановою Господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна,1) від 22 липня 2003 року по справі № 7/484 визнано банкрутом Відкрите акціонерне товариство ім. Голобородька (39508, Полтавська область, Карлівський район, с. Голобородьківське, Код ЄДРПОУ 00384880, Поточний рахунок № 26041300893001 в ПРУ КБ «Приват-банк», МФО 331401) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором Відкритого акціонерного товариства ім. Голобородька призначено арбітражного керуючого Маковоя Олександра Віталійовича (Ліцензія № 250345 від 05.03.2002 р.) Контактний телефон: 8 (0532) 560-037.

Господарським судом Житомирської області (10014, м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 25) порушено справу № 1/14 «Б» про банкрутство Сільськогосподарського виробничого кооператива «Світанок» (10000, Житомирська обл., Житомирський район, с. Троянів, вул. Войтицького, 36, код 3746148, р/р 26000325698001 в ЖФ АКБ «Мрія») розпорядник майна — арбітражний керуючий Борецько А. М. (ліцензія АА № 315419 від 04.07.2002 р.).

Претензії приймаються Господарським судом Житомирської області протягом місяця з дня опублікування даного оголошення за адресою: Житомирська обл., Житомирський район, с. Троянів, вул. Войтицького, буд. 36.

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушено справу № 5/117 Б про банкрутство приватного підприємства «Віталес». 84605, м. Горлівка, Донецької обл., вул. Шишкіна, 1, код ЄДРПОУ 26082171, р/р 260031170 у Донецькій філії «Кредитбанку» (Україна), МФО 335753

та порушено справу № 5/119 Б про банкрутство приватного підприємства «Економіко-правова фірма «Бізнес право», 84617, м. Горлівка, Донецької області, вул. Першотравнева, 31. Код ЄДРПОУ 30585281, р/р 260015731 у Горлівській філії Акціонерного поштово-пенсійного банку, МФО 335076.

Розпорядником майна призначено Ошихайленко Євгенія Анатолійовича (ліцензія № 520113).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський Суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) Постановою від 07.08.2003 р. по справі № 23/319 визнав Дочірнє підприємство «ТД Маркетинг» (юридична адреса: 01024, м. Київ, пров. Козловського, 4, кв. 1, код ЄДРПОУ 31605007, Р/р 2600310786 в АППБ «Аваль», МФО 300335) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Чебаненко Сергія Павловича (ліцензія серії АА № 047615 від 10.07.2001 р.).

Претензії приймаються за адресою: 01025, м. Київ-25, а/с 177.

Господарчим судом Дніпропетровської області, постанова від 18.02.02 р., було поновлено ліквідаційну процедуру по справі № Б26.47.99 у відношенні Товариства з обмеженою відповідальністю «Ганг-Дніпро» (код ЗКПО 202951138) м. Дніпропетровськ.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Кочижєва Д. В., м. Дніпропетровськ, вул. Д. Донського, 2/8, тел/ф (0562) 47-14-45, 30-15-16.

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) порушив справу № 12/1366 про банкрутство закритого акціонерного товариства «Автомотозапчастина» (91019, м. Луанськ, вул. Кірова, 43), код ЄДРПОУ 13385697, р/р 2600550000069 у ДФ АБ «Експресбанк», МФО 335838.

Розпорядником майна призначено Астаніна Германа Вікторовича (ліцензія АА № 249670 від 19.10.2001 р.), 91017, м. Луганськ, вул. Красnodонська, 7а, тел. (0642) 588-747, 544-005.

Постановлением хозяйственного суда г. Киева от 5 августа 2003 года № 23/377-Б совместное украинско-американское предприятие «BOVO» (01001, г. Киев, ул. В. Житомирская, 4-В, р/с 260081019031 в АКБ «Антарес» г. Киев, МФО 322456, код ЕДРПОУ 20028035) признано банкротом и в ее отношении открыта ликвидационная процедура.

Ликвидатором предприятия назначен ликвидатор Ковеза А. И. (лицензия Министерства экономики и по вопросам европейской интеграции Украины № 250297, 01050, г. Киев, ул. Антоновича, 47-Б, тел/факс 044-2201665).

ПРИРОДА

Незрівнянні за красою пейзажі незайманих лісів і боліт дарує відвідувачам створений у 2001 році перший на Волині Черемський природний заповідник. На його незвіданих стежках можна побачити безліч рідкісних, занесених у Червону книгу України рослин, зустріти хижку рись, вайлуватого борсука, бобрів-будівельників і задержуватих тетеруків. Тепер це їх дім, який захищає держава.

Відмірявши від райцентру Маневичі 18 кілометрів рівненькою асфальтівкою, порухавши машиною сотні ям, ямок і вибоїнок іще на шести кілометрах пішаної лісової ґрунтівки, обтерши хвостом придорожніх сосен боки легковика, ми з директором заповідника Степаном Пашуком нарешті дістаємося до межового знака його «володінь». За кількасот метрів від нього, на невеличкій галечині, робимо першу зупинку. Тут розташований Меморіальний комплекс партизанської слави. В роки війни в цих лісах діяли загони з'єднання Героя Радянського Союзу Антона Бринського.

Підходимо до величезного дуба. Як сказав Степан Іванович, його вік перевищує 400 років, а охопити дерево руками можуть разом лише шість чоловік. Таких велетнів немає в усій окрузі.

Але це лише околиця заповідника. Хочеться побачити його найпотаємніші місця. Ще кілька поворотів лісовими дорогами — і виїжджаємо на довгий піщаний пагорб посеред двох боліт. Наш шлях пролягає по дну неглибокої улоговини, де колись проходила збудована ще за польських часів вузькоколійка. Нею вивозили деревину аж до Маневич. Тепер це край незайманої природи. Ні сокири, ні бензопили не турбують місцевих лісових мешканців.

Із пагорба добре видно Черемське болото. У заповідни-

ку під ним 1091 гектар, і простягається воно аж на територію сусідньої Рівненської області. По ньому, поміж карлючкуватими березами і соснами, купинами і мочарами, прокладено ледь помітну, завдовжки 1200 метрів, стежку до Черемського озера. Край пагорба, де місця найнебезпечніші, працівники заповідника виклали її колодами. Йти стежиною треба обережно. І справа не лише в глибоких мочарах, а в безлічі змій, що водяться тут.

Озеро Черемське — невеличке: має площу 7,7 гектара і максимальну глибину 7 метрів. Вода в ньому темно-коричнева, настояна на торфі. На маленькому острівці сухо, як і на цьому пагорбі. Є серед болота й інше озеро — Редичі. Його площа — 11 гектарів, а найбільша глибина — 4,5 метра. На обох водоймах безліч пернатих мешканців. До речі, водиться в заповіднику багато рідкісних, занесених у Червону книгу птахів: чорний лелека, сірий журавель, рудий шуплика, тетеруки, глухарі. Щодо півдника налічує десятки назв рослин, занесених у Червону книгу України. Серед них — жировник Лезеля, шейхцерія болотна, росичка середня, смілка литовська, інші екзоти.

Окрім охоронної роботи, співробітники заповідника провадять і дослідницьку. Уродженець розташованого поруч з Черемським села Замостя Василь Конішук закінчив аспірантуру Інституту ботаніки Національної Академії наук. Нині він старший науковий співробітник заповідника. Тема його кандидатської дисертації прямо пов'язана з вивченням рідкісних видів флори і фауни заповідника.

Досліджуючи публікавши незайманими куточками природи нашого краю, вдосталь надихавшись духмяним лісовим

Є на Черемському і журавлина. В довколишніх лісах, які розкинулися на 1866 гектарах, цього року щедро виродила брусниця, чорниця. Флора заповідника налічує десятки назв рослин, занесених у Червону книгу України. Серед них — жировник Лезеля, шейхцерія болотна, росичка середня, смілка литовська, інші екзоти.

Окрім охоронної роботи, співробітники заповідника провадять і дослідницьку. Уродженець розташованого поруч з Черемським села Замостя Василь Конішук закінчив аспірантуру Інституту ботаніки Національної Академії наук. Нині він старший науковий співробітник заповідника. Тема його кандидатської дисертації прямо пов'язана з вивченням рідкісних видів флори і фауни заповідника.

Досліджуючи публікавши незайманими куточками природи нашого краю, вдосталь надихавшись духмяним лісовим

повітрям, погожого надвечір'я повертаємося додому. Дорогою дізнаюся від Степана Пашука про перспективи заповідника. Прийнятий три роки тому Верховною Радою Закон України «Про загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000—2015 роки» передбачає створення біосферного заповідника Західного Полісся площею 40 тисяч гектарів, до якого увійдуть Черемський, Рівненський, Південно-Поліський природні заповідники. У такий спосіб буде створено природний поліський коридор лісової зони, в якому, окрім Західного Полісся, будуть біосферні заповідники Центрального та Східного Полісся.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область

На знімках: вид з болота на озеро Черемське; цьому дубу вже понад 400 років.

Фото автора.

П'ятий кут

Далеко не всі, певно, знають, що популярний дует «Городок», місцем прописки якого є Санкт-Петербург, доволі часто використовує у своїх гумористичних виступах твори, народжені в Одесі. І це не випадково, адже обидва артисти — Юрій Стоянов та Ілля Олейников — родом з півдня: перший народився в Одесі, тут і зараз мешкають його рідні, а другий — у Кишиневі. Більше того, Ю. Стоянов є членом редакційної ради одеського альманаху «Дерибасовская-Ришельевская», постійні автори якого Володимир Трухнін та Ірина Полторак уже тривалий час ведуть у виданні рубрику «Городок — п'ятий угол», звідки й черпають повними пригорщами смішинки актори з Північної Пальмири. А звідки їх черпають В.Трухнін та І. Полторак? Вони просто вміють слухати розмови одеситів — на вулицях, у трамваях, на Привозі, в театрах, одне слово — скрізь. Щоб потім переповісти їх в альманасі, подарувати «Городку». Утім, читайте самі — публікуємо кілька останніх мініатюр авторів з Одеси.

Коли говорять одесити, музи мовчать

Розмовляють два одесити.
— О, кого я бачу!
— Скільки літ, скільки зим!
Ну, розповідайте — як у вас справи?
— До мене дружина повернулася.
— Що ви кажете!
— Але в усьому іншому в мене все добре.

Дідок на вулиці зі страшною силою трясє коляску з дитиною. Повз нього йде жінка:

— Що ви робите? Хіба так можна? Навіщо ви його трясете?

Дідусь, дістаючи з коляски пляшечку з дитячим харчуванням:

— От, читайте! Раніше матері годували дітей груддю, а тепер їхні дідуся мають їх годувати ось цим. Читайте, читайте!

Жінка читає:
— «Перед годуванням збовтувати». Ну, так збовтувати ж треба пляшку, а не коляску!

— А що робити, коли спочатку погодував, а потім прочитав?!

— Ви знаєте, я вже півроку самостійно вчу англійську мову за найсучаснішим методом — з відеоманітофоном!
— Та ну? І як успіхи?
— Поки що все нормально. Вже одну фразу вивчив.
— Та що ви! Яку?
— «Вставте касету в магнітофон».

— Я вам кажу, що всі вчені були п'яниці! Усі як один пили! Я точно знаю.
— Та ви що, Іване Степановичу? Нічого вони не пили! Вони працювали. І зробили дивовижні речі! Один схрестив сливу з персиком, другий себе чорною віспою заразив, третій атом розщепив!

— А тепер самі подумайте: стали б вони таке витворяти на тверезу голову?

Дама зустрічає у себе вдома художника.

— Я така щаслива, що ви погодилися написати мій портрет! Я насилу вмовила чоловіка зробити замовлення саме

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

вам! Не будемо гаяти час! Підходить до дивана й починає роздягатися.

— Е-е, ваш чоловік замовив ваш портрет у вечірній сукні біля вікна.

— Справді? Ну й прекрасно, розташовуйтеся!

— Що ви робите? Я ж сказав, у вечірній сукні біля вікна!

— Слухайте, ви ж художник! Сукню й вікно ви потім домалоєте!

Упологовому будинку розмовляють дві одеситки.

— Ви кого з чоловіком чекаєте? Хлопчика, дівчинку?

— З цим дурнем ніколи не знаєш, чого від нього чекати!

Художник:
— Люба, ти не могла б мені трохи попозувати? Мені

треба зробити основу для композиції про мистецтво — «Режисер пробує акторку на роль».

Дружина:

— Тільки недовго.

Художник накидає їй на плечі килим.

Дружина:

— А я буду режисер чи акторка?

— Люба, я ж сказав: основа. Ти будеш диван, на якому

все це відбувається.

— Ви що, курите? Негайно кидайте. Паління вкорочує життя.

— Дурниці. Мій дід курить, а йому вже 90 років.

— А якщо не курив, було б уже 100!

Публікацію підготував
Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

МІНІ-БАЙКИ

Хто вагоміший?

Більярдні кулі: Форм ідеальних, не пусті, Ми благородної кості!
Кий: А ти — штурпак простий... Та котитесь завжди туди, Куди жене вас Кий.

Сергій КОВАЛЬ.

ДОШКА ПОШАНИ «КУРЕНЯ»

ровську область. І не всі нас люблять, щоб ви знали. Тому я насперед низько кланяюся...

Кучма Л. Д.: Головне, Президент любить.

А мені, як солов'ю...

Дмитро Видрін, політолог:

— Достойнство Януковича у тому, що він блискуче володіє візантійською мовою Москви і налагодив хороший контакт з тим же російським Касьяновим. Коли вони, як солов'ї, заливаються удвох, зрозуміло, що вони розуміють один одного абсолютно адекватно. І не потрібно перекладати їм понятійні ряди...

Від чергового:

Пане Видрін, це ви натякаєте, що наші високосидячі солов'ї витьохнуть «по поняттям»?

Про любов і гроші

«Столичные новости»:

«Януба В. Г. (голова Дніпропетровської облдержадміністрації. — Черг.):

...Я добре володію політичною ситуацією, знаю погляди і думки про Дніпропет-

той з нами. Тому ще раз низько кланяюсь...»

Від чергового:

Володимир Григорович, очевидно, трохи переклянявся, а насправді він хотів проголосити зовсім інший лозунг: любіть Президента — і тоді гроші полюблять вас!

Мал. Михайла САЧКА та Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

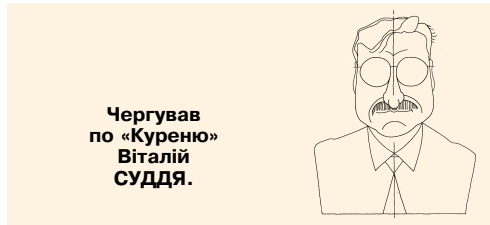
СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

нулого року — команда адмінресурсу — вже у першому турі зазнала нищівної поразки від угруповання молодого кримінального авторитета О. Кривульки.

Закон управління персоналом

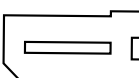
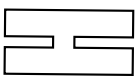
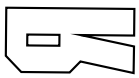
Від кадрових перестановок у владних кабінетах кількість віслоків на керівних посадах не змінюється.

Олександр ПЕРЛЮК.

Чергував
по «Куреню»
Віталій
СУДДА.

ЦЬОГО

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ на 18—24 серпня 2003 року

Використайте цей тиждень для того, щоб побачити нові перспективи. Вони можуть внести у ваше життя несподіванки.

ОВЕН. Вам пощастить: можете виграти. Сильні почуття вплинуть на вашу зовнішність, тож змініть свій імідж. Раптово з'явиться чимало додаткових обов'язків на роботі або вдома. Ретельно все сплануйте. Зараз найкраще залишатися в тіні. Крім того, надмірна старанність може призвести до втрати енергії і погіршення самопочуття.

ТЕЛЕЦЬ. Цього тижня ви легко впораєтесь з домашніми обов'язками і з задоволенням зустрічатимете гостей. Якщо є можливість переїзду або укладення угоди про нерухомість, то нині сприятливий час для цього. Ви, ймовірно, потрапите у несподівану ситуацію через друзів або коханого.

БЛИЗНЯТА. Займіться навчанням. Усялякі поїздки, контакти і знайомства будуть успішні. Постарайтеся, щоб про вас дізналося якомога більше людей. Ваш начальник може вас авантажити додатковою роботою, за яку не одразу заплатить. Сконцентруйтесь на ваших із ним стосунках, заради змінення їх варто попрацювати.

РАК. Збирайте плоди своїх давніх зусиль: імовірно отримання великих грошей, вам пощастить у комерцій та великих покупках. У найкращому випадку знайдете собі доброго покровителя і дуже вигідну роботу. Зверніться краще по допомогу до своїх давніх і надійних партнерів.

ЛЕВ. На початку тижня вам щаститиме, будете упевнені у собі й щасливі. Як ніхто інший, ви зараз здатні притягувати до себе увагу і бути потрібним. Використайте цей період для реклами своєї справи або демонстрації своїх можливостей. Будьте обережні, цього тижня у вас зростає схильність до необдуманого ризику і непотрібних витрат.

ДІВА. Будьте влячні Богові за будь-яку допомогу і підтримку, отриману пільгу і знижку. Можливо, у вас з'явиться надійний покровитель. Ви здатні несподіваними словами або знайденням компромісом нейтралізувати конфлікт між партнерами і начальством або батьками і вашою половиною. Підійдіть до всього з любов'ю й гумором.

ТЕРЕЗИ. Цей тиждень принесе несподіваний поворот у житті та велику радість. Може кардинально зміниться ваше оточення — опинитесь в такому місці або колективі, куди мріяли потрапити і де на вас чекає сюрприз. Займіться самовідновленням і самоаналізом.

СКОРПІОН. Цей тиждень — найкращий для того, щоб поліпшити свої справи, обійняти гідну посаду або взагалі змінити роботу, а для когось — одружитися. Можете витратити чимало грошей або фізичних сил, щоб зробити приємне дітям або коханій людині. Тільки не засмучуйтеся, якщо вони не зможуть оцінити ваші старання.

СТРІЛЕЦЬ. Матимете можливість опинитися далеко, можливо, за кордоном. Для багатьох цей час сприятливий для поліпшення освіти або розв'язання юридичних питань. Вірогідне отримання фінансової компенсації.

КОЗЕРОГ. Можете вигідно вирішити питання найму, здавання квартири або спадщини. Криза, пов'язана з боргами, мине. Можна поліпшити романтичні та інтимні стосунки. Наприкінці тижня у вас з'явиться робота, пов'язана або з поїздкою, або з великим обсягом інформації, яку треба опрацювати й проаналізувати. У будь-якому випадку не варто хопатися за все.

ВОДОЛІЙ. Внесіть зміни у ваше подружнє життя, наповніть його новим змістом. Для молодого подружжя настануть приємні дні. Якщо маєте намір створити сім'ю, то можете зробити хорошу партію і розраховувати на щасливий шлюб, а якщо ви вільні — зустріти свого майбутнього обранця.

РИБИ. У вас з'явиться можливість значно поліпшити умови праці й удома, й на роботі, якщо придбаєте сучасну техніку або нові меблі. А хтось може придбати домашнього улюбленця. Удома виявляйте терпіння і розуміння.

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Той, хто шукає в серпні холоду, натерпиться взимку голоду

16 серпня — Антона. За цим днем прогнозують погоду в жовтні. Вітер з вихорами — на сніжну зиму.

19 серпня — Спас другий (Великий), Преображення Господнє. Одне з найбільших хліборобських свят. До Спасу збирають усі зернові, встанне заготовляють лікарські трави.

21 серпня — Еміліана. За цим днем завбачують січень.

Прикмети серпня

■ Місяць-молодик «висить» різком униз так, що на його ріжку «відро з водою вдержиться» — незабаром чекай дощу.

■ Хмари переливають кольори — віщують грозу.

■ Якщо після дощу на небі веселка — на третій день знову буде дощ.

■ Коли навколо сонця висить білястий круг — того дня чекай сильної бурі; синавоватий або чорний круг навколо призахідного сонця віщує бурю наступного дня.

■ Два вечори поспіль немає місяця, а зорі світають — на дощ.

Редактор номера Віталій СУДДА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓟ Платні матеріали.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311149.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: <http://uamedia.visti.net/golos>